

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ
ОВСІЄНКО АНДРІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

Київ

ВИСНОВОК

**за результатами перевірки повідомлення
судді Держинського районного суду міста Харкова Цвірюка Дениса
Васильовича про втручання у його діяльність як судді щодо здійснення
правосуддя**

1 липня 2019 року до Вищої ради правосуддя (вх. № 3213/0/6-19) надійшло повідомлення судді Держинського районного суду міста Харкова Цвірюка Д.В. про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя.

З огляду на викладене суддя Цвірюк Д.В. звернувся до Вищої ради правосуддя та Генерального прокурора з вищевказаним повідомленням.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради правосуддя від 1 липня 2019 року зазначене повідомлення за єдиним унікальним номером 3213/0/6-19 передано члену Вищої ради правосуддя Овсієнку А.А. для проведення перевірки.

В ході перевірки встановлено таке.

У повідомленні зазначено, що у період з 18 червня 2019 року по 21 червня 2019 року приблизно з 9 години ранку до 18 години вечора невідомі особи (п'ять чоловіків) сумнівної зовнішності на території Держинського районного суду міста Харкова розгорнули намет з надписами на адресу судді Цвірюка Д.В. Вказані чоловіки протягом дня грали в карти, їли насіння, гучно слухали музику, роздавали листівки перехожим.

Вказані дії суддя Цвірюк Д.В. пов'язує з його діяльністю щодо здійснення правосуддя та вважає такі дії способом тиску на нього як на суддю.

Листом Генеральної прокуратури України від 15 липня 2019 року № 04/2/3-4311-18 у відповідь на запит члена Вищої ради правосуддя Овсієнка А.А. поінформовано, що повідомлення судді Держинського районного суду міста Харкова Цвірюка Д.В. про втручання в його діяльність щодо здійснення правосуддя скеровано до прокуратури Харківської області для перевірки викладених у повідомленні доводів та вжиття заходів реагування.

Прокуратурою Харківської області листом від 31 липня 2019 року № 04/2/4-1661-19 в свою чергу повідомлено, що 26 липня 2019 року прокуратурою Харківської області розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні № _____ за частиною першою статті 376 КК України по факту втручання в діяльність судді.

Досудове розслідування у вказаному кримінальному провадженні доручено слідчому управлінню Головного управління Національної поліції в Харківській області.

Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод метою забезпечення незалежності судової влади є гарантування кожній особі основоположного права на розгляд справи справедливим судом тільки на законній підставі та без будь-якого стороннього впливу.

Незалежність судової влади є головною умовою забезпечення верховенства права, ефективного захисту прав і свобод людини та громадянина, юридичних осіб, інтересів суспільства й держави.

Незалежність і недоторканність суддів гарантуються статтями 126, 129 Конституції України, якими встановлено, що судді при здійсненні правосуддя незалежні та керуються верховенством права.

Згідно зі статтею 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і має наслідком відповідальність, установлену законом.

Суддя зобов'язаний звернутися із повідомленням про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя до Вищої ради правосуддя та до Генерального прокурора.

Відповідно до статті 131 Конституції України, статті 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Вища рада правосуддя вживає заходів щодо забезпечення авторитету правосуддя та незалежності суддів.

Реалізація гарантій незалежного здійснення правосуддя є необхідною передумовою належного виконання судом своїх конституційних функцій щодо забезпечення дії принципу верховенства права, захисту прав і свобод людини та громадянина, утвердження й забезпечення яких є головним обов'язком держави (статті 3, 8, 55 Конституції України).

Під втручанням розуміється вплив у будь-якій формі на суддю з метою перешкодити виконанню ним своїх службових обов'язків або добитися винесення неправосудного рішення. До конкретних форм впливу можна віднести прохання, вказівку, погрозу, підкуп, критику судді в засобах масової інформації до вирішення конкретної справи у зв'язку з її розглядом, проведення пікетів, мітингів тощо. Вплив на суддю може здійснюватись і через третіх осіб – близьких родичів, колег по роботі тощо.

Згідно з постановою Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади» Суд надав роз'яснення, у тому числі про таке:

1) виходячи з того, що незалежність суддів є основною передумовою їх об'єктивності та неупередженості, суддя при здійсненні правосуддя підкоряється лише закону і нікому не підзвітний. Суддям забезпечується свобода неупередженого вирішення судових справ відповідно до їх внутрішнього переконання, що ґрунтується на вимогах закону. Рішення в судовій справі має ґрунтуватися на всебічному, повному й об'єктивному дослідженні всіх обставин справи, під час якого не може надаватися перевага правовій позиції будь-якого учасника судового процесу, в тому числі прокурорів, захисників, представників юридичних чи фізичних

осіб.

Незалежність суддів при розгляді конкретних судових справ має забезпечуватись і в самому суді. У зв'язку з цим неприпустимими є:

- непроцесуальний вплив на суддю з боку інших суддів, у тому числі тих, що обіймають адміністративні посади в судах;
- встановлення контролю за здійсненням судочинства суддею, виклик його до вищестоящих судів та вимагання звітів чи пояснень про розгляд конкретних справ;
- витребування від судді будь-якої інформації чи довідок про хід та перспективи розгляду справи, іншої інформації, яка може надаватися лише сторонам у справі та іншим особам, визначеним процесуальним законодавством, а також відомостей, які становлять таємницю нарадчої кімнати;
- прийняття суддею від будь-яких осіб та розгляд ним заяв, скарг, інших документів поза встановленим законом процесуальним порядком;

2) положення частини другої статті 126 Конституції України про те, що вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється, означає заборону будь-яких дій стосовно суддів незалежно від форми їх прояву з боку державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, установ, організацій, громадян та їх об'єднань, юридичних осіб з метою перешкодити виконанню суддями професійних обов'язків чи схилити їх до винесення неправосудного рішення. Заборона впливу на суддів у будь-який спосіб поширюється на весь час обіймання ними посади судді;

3) звернення до суду здійснюється у формі, порядку, випадках та особами, передбаченими процесуальним законом. Звернення у справах інших осіб у всіх випадках, а учасників процесу - поза випадками, передбаченими процесуальним законом, розгляду судами не підлягають.

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 131 Конституції України, пункту 9 частини першої статті 3, пункту 8 частини першої статті 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Вища рада правосуддя з метою забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя вживає для цього необхідних заходів.

Однак, зі змісту повідомлення та зібраних в ході попередньої перевірки матеріалів не вбачається, що наведені у повідомленні дії невстановлених осіб пов'язані із розглядом суддею Цвірюком Д.В. будь-яких конкретних справ, а відтак є засобом тиску чи впливу на нього.

Відтак, враховуючи, що за повідомленням судді Держинського районного суду Харківської області Цвірюка Д.В. слідчим управлінням Головного управління Національної поліції в Харківській області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні, відомості про яке внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань 26 липня 2019 року за № _____ за ознаками складу злочину, передбаченого частиною першою статті 376 КК України, приходжу до висновку про відсутність підстав для додаткового вжиття заходів забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя, визначених статтею 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Член Вищої ради правосуддя

А.А. Овсієнко